

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของการจัดทำรายงาน

บริษัท ปุ๋ยแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ก่อตั้งขึ้นตามมติของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2525 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความแข็งแกร่งให้ภาคเกษตรกรรมไทยและลดการพึ่งพาการนำเข้าปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศ ในขณะนั้น บริษัท ปุ๋ยแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) มีรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 3 ฉบับ ดังนี้

(1) รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการผลิตปุ๋ยเคมี หนังสือเห็นชอบเลขที่ วว 0804/4701 ลงวันที่ 18 เมษายน 2538

(2) รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการทำเทียบเรือ หนังสือเห็นชอบเลขที่ วว 0804/16888 ลงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2539

(3) รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการผลิตกรดซัลฟูริก หนังสือเห็นชอบเลขที่ วว 0804/6097 ลงวันที่ 6 พฤษภาคม 2541

ต่อมาในปี พ.ศ. 2546 รัฐบาลมีนโยบายให้รัฐวิสาหกิจและองค์กรที่ภาครัฐมีส่วนถือหุ้นดำเนินธุรกิจแบบพึ่งพาตัวเองได้ ภาคเอกชนหลายแห่งจึงได้เข้ามาถือหุ้นในบริษัท ปุ๋ยแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) แทน ทำให้โครงสร้างองค์กรเปลี่ยนไปเป็นบริษัทเอกชน และได้เปลี่ยนชื่อเป็น บริษัท ปุ๋ยเอ็นเอฟซี จำกัด (มหาชน) ตั้งแต่วันที่ 20 กรกฎาคม 2547 เป็นต้นมา แต่ยังคงดำเนินธุรกิจผลิตปุ๋ยเคมีขายสู่ภาคเกษตรกรรมในประเทศเป็นหลักอยู่เช่นเดิม ต่อมาในปี พ.ศ. 2549 บริษัทฯ ได้หยุดการผลิตปุ๋ยเคมีไว้ชั่วคราว ซึ่งในปี พ.ศ. 2552 ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งให้โครงการจัดทำแผนฟื้นฟูกิจการเพื่อหารายได้จากสินทรัพย์ที่มีอยู่และลดภาระค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานของบริษัทฯ ซึ่งเพื่อเป็นการดำเนินงานตามคำสั่งดังกล่าว บริษัทฯ ได้ขอยกเลิกโครงการผลิตกรดซัลฟูริก และขอปรับคืนพื้นที่บางส่วนบริเวณทิศเหนือของโครงการให้แก่ กนอ. ดังนั้น โครงการจึงได้จัดทำรายงานการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการผลิตปุ๋ยเคมี (ครั้งที่ 1) เสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และได้ผ่านความเห็นชอบตามหนังสือเลขที่ ทส 1009.9/694 ลงวันที่ 20 มกราคม 2554

จากช่วงเวลานั้น บริษัทฯ จึงได้ทำการศึกษาและวางแผนพัฒนาธุรกิจในอนาคตเพื่อฟื้นฟูกิจการและสามารถสร้างกระแสเงินสดเพื่อนำมาชำระคืนเจ้าหนี้ได้ตามแผนการชำระหนี้ และพบว่า แนวทางการผลิตปุ๋ยเคมีแบบปุ๋ยเชิงประกอบ (Compound Fertilizer) เป็นสาเหตุที่ทำให้บริษัทประสบภาวะขาดทุน เนื่องจากเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตมีสภาพทรุดโทรม และไม่สามารถเดินเครื่องจักรในการผลิตให้ผลิตภัณฑ์ตามกำลังการผลิตที่ต้องการได้ ทำให้บริษัทฯ ได้ดำเนินการรื้อถอนอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตปุ๋ยออกจากพื้นที่ที่เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ดังนั้น โครงการจึงได้จัดทำหนังสือเพื่อขอยกเลิกเล่มรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการผลิตปุ๋ยเคมี ของบริษัท ปุ๋ยเอ็นเอฟซี จำกัด (มหาชน) และยื่นต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และได้รับมติเห็นชอบต่อการดำเนินการดังกล่าวตาม หนังสือเลขที่ ทส 1009.8/7004 ลงวันที่ 6 มิถุนายน 2560 และได้เปลี่ยนชื่อเป็น บริษัท เอ็นเอฟ ซี จำกัด (มหาชน) ตั้งแต่วันที่ 28 มิถุนายน 2560 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

ดังนั้นปัจจุบันบริษัท เอ็นเอฟซี จำกัด (มหาชน) จะมีรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เหลือจำนวน 1 ฉบับ คือ รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการท่าเทียบเรือ ซึ่งในการจัดทำรายงานเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการในส่วนของการติดตั้งอุปกรณ์สับถ่าย (Loading Arm) และระบบลำเลียงในพื้นที่ท่าเทียบเรือจะเกี่ยวข้องกับรายงานฉบับนี้ (หนังสือเห็นชอบโครงการท่าเทียบเรือ ดังแสดงในภาคผนวกที่ 1)

สำหรับรายงานฉบับนี้ เป็นรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ ครั้งที่ 2 ประจำปี 2567 จัดทำขึ้นเพื่อรายงานผลการดำเนินงานระหว่างเดือนกรกฎาคม – ธันวาคม 2567 ซึ่งได้มอบหมายให้ บริษัท เอ็นไวรอนเมนต์ รีเสิร์ช แอนด์ เทคโนโลยี จำกัด ซึ่งเป็นห้องปฏิบัติการวิเคราะห์เอกชนที่ได้รับอนุญาตจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม เป็นผู้ตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมและจัดทำรายงานเพื่อนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการจัดทำรายงาน

- 1) เพื่อสรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการทำเทียบเรือ (ครั้งที่ 1) ของบริษัท เอ็นเอฟซี จำกัด (มหาชน) ครั้งที่ 2 ประจำปี พ.ศ.2567 (รายงานผลการดำเนินงานระหว่างเดือนกรกฎาคม – ธันวาคม พ.ศ.2567)
- 2) เพื่อสรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการทำเทียบเรือ (ครั้งที่ 1) ซึ่งผ่านความเห็นชอบจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของบริษัท เอ็นเอฟซี จำกัด (มหาชน) ครั้งที่ 2 ประจำปี พ.ศ.2567 (รายงานผลการดำเนินงานระหว่างเดือนกรกฎาคม – ธันวาคม พ.ศ.2567)
- 3) เพื่อนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมมาเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานที่หน่วยงานราชการกำหนด และนำไปเป็นแนวทางในการจัดระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมต่อไป
- 4) เพื่อเป็นแนวทางป้องกันและลดมลภาวะที่อาจจะมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมภายในโครงการ และต่อพื้นที่รอบโครงการ
- 5) เพื่อสรุปเป็นข้อมูลคุณภาพสิ่งแวดล้อมในการนำเสนอต่อองค์กรและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือข้อระเบียบที่กำหนดไว้ทั้งในส่วนของบริษัทเองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.3 ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาข้อมูลรายละเอียดโครงการทำเทียบเรือ ของบริษัท เอ็นเอฟซี จำกัด (มหาชน) ที่เสนอไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และเอกสารข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง และทำการตรวจสอบผลการปฏิบัติตามมาตรการ ประเมินผลการปฏิบัติตามมาตรการ พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการป้องกันแก้ไขเพิ่มเติมกรณีผลการตรวจวัดมีแนวโน้มว่าการดำเนินกิจการของโครงการอาจจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

1.4 วิธีการศึกษา

การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ดำเนินการตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมซึ่งผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตจะต้องจัดทำเมื่อได้รับอนุญาตให้ดำเนินโครงการหรือกิจการแล้ว พ.ศ.2561 และฉบับที่ 2 พ.ศ.2564 มีรายละเอียดดังนี้

1.4.1 การตรวจสอบผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เสนอไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และข้อกำหนดเพิ่มเติม โดยคณะกรรมการผู้ชำนาญการสิ่งแวดล้อมของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยบริษัทที่ปรึกษาจะเสนอรายละเอียดผลการปฏิบัติตามมาตรการที่โครงการปฏิบัติเปรียบเทียบกับที่เสนอไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมอย่างละเอียด โดยดำเนินการดังนี้

- 1) จัดทำตารางเปรียบเทียบมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- 2) เหตุผลที่ไม่สามารถปฏิบัติตามได้หรือไม่สามารถปฏิบัติตามได้อย่างครบถ้วน

- 3) เสนอรายละเอียดของโครงการในปัจจุบัน ที่เปลี่ยนแปลงจากรายละเอียดที่เสนอไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- 4) เสนอมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมในสภาพปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปจากมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้เสนอไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

1.4.2 การตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ทำการตรวจวัด, วิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อม และประเมินผลการตรวจสอบสภาพสิ่งแวดล้อมต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมอย่างละเอียด โดยดำเนินการดังนี้

- 1) จุดเก็บตัวอย่างคุณภาพสิ่งแวดล้อม เช่น น้ำ, คุณภาพอากาศ, เสียง เป็นต้น แสดงโดยใช้แผนที่ประกอบ
- 2) แสดงดัชนีในการตรวจวัด, วิธีการเก็บตัวอย่าง, วิธีการวิเคราะห์ตัวอย่างตามที่กำหนดในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือมาตรการที่เป็นที่ยอมรับของหน่วยงานราชการไทย
- 3) ผลการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม วิเคราะห์ผล และเปรียบเทียบกับมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานราชการไทย
- 4) แสดงภาพถ่ายขณะทำการเก็บตัวอย่าง, ภาพถ่ายเครื่องมือขณะตรวจวัด โดยการถ่ายภาพจะเป็นการแสดงให้เห็นว่าเป็นการตรวจวัดตามสถานที่ที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

1.5 แผนการดำเนินการประจำปี พ.ศ. 2567

จากรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการทำเทียบเรือ (ครั้งที่ 1) ของบริษัท เอ็นเอฟซี จำกัด (มหาชน) ที่ผ่านความเห็นชอบจากสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในปี พ.ศ. 2563 บริษัทฯ จึงได้จัดทำแผนงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ประจำปี 2567 แสดงดังตารางที่ 1-1

ตารางที่ 1-1

แผนงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม โครงการทำเทียบเรือ (ครั้งที่ 1) ของบริษัท เอ็นเอฟซี จำกัด (มหาชน) ประจำปี พ.ศ. 2567

คุณภาพสิ่งแวดล้อม/ตำแหน่งตรวจวัด	พารามิเตอร์	แผนการตรวจวัด												หมายเหตุ
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1. คุณภาพน้ำ				☆			☆			☆			☆	ตรวจวัด ปีละ 4 ครั้ง
1.1 ตรวจวัดน้ำทิ้ง 1 สถานี ได้แก่ - บ่อพักน้ำสุดท้าย	- pH - Turbidity - Total Suspended Solids			✓			✓			✓			✓	
1.2 ตรวจวัดน้ำทะเล 3 สถานี ได้แก่ - บริเวณด้านเหนือจุดระบายน้ำทิ้ง ระยะห่างประมาณ 50 เมตร - บริเวณจุดระบายน้ำทิ้ง - บริเวณด้านใต้จุดระบายน้ำทิ้งระยะห่าง ประมาณ 50 เมตร	- Biochemical Oxygen Demand - Oil & Grease - Total Coliform Bacteria - Ammonia-Nitrogen - Nitrate-Nitrogen - Sulfate - Phosphate - N, P, K - Benzene			☆			☆			☆			☆	ตรวจวัด ปีละ 4 ครั้ง
				✓			✓			✓			✓	
2. คุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป							☆					☆		ตรวจวัด ปีละ 2 ครั้ง 3 วันต่อเนื่อง
2.1 ตรวจวัดฝุ่นละออง 3 สถานี ได้แก่ - บริเวณอาคารควบคุมหน้าท่าเทียบเรือ - บริเวณมาบตาพุดเมืองใหม่ - บริเวณสถานเฝ้าระวังห้วยโป่ง	- TSP						✓					✓		
2.2 ตรวจวัดแอมโมเนีย 3 สถานี ได้แก่ - บริเวณอาคารควบคุมหน้าท่าเทียบเรือ - บริเวณชุมชนมาบตาพุดเมืองใหม่ - บริเวณสถานเฝ้าระวังห้วยโป่ง	- NH ₃ - Benzene						☆					☆		ตรวจวัด ปีละ 2 ครั้ง 3 วันต่อเนื่อง
							✓					✓		

หมายเหตุ: ☆ แผนการติดตามตรวจวัดตามมาตรการฯ ✓ ดำเนินการตรวจวัด

ตารางที่ 1-1 (ต่อ)

แผนงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม โครงการท่าเทียบเรือ (ครั้งที่ 1) ของบริษัท เอ็นเอฟซี จำกัด (มหาชน) ประจำปี พ.ศ. 2567

คุณภาพสิ่งแวดล้อม/ตำแหน่งตรวจวัด	พารามิเตอร์	แผนการตรวจวัด												หมายเหตุ
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
3. ความปลอดภัยและอาชีวอนามัย						☆						☆		ตรวจวัด ปีละ 2 ครั้ง
3.1 ตรวจวัดระดับเสียง 1 สถานี ได้แก่ - บริเวณ Loading Arm	- Noise Leq 8 hr					✓						✓		
3.2 สุขภาพ : ตรวจสุขภาพของกลุ่มคนงาน ที่มีความเสี่ยงต่อโรคที่อาจเกิดจากการทำงาน	- พนักงานที่สัมผัสเสียงดัง												☆	ปีละ 1 ครั้ง
3.3 ด้านข้อมูล : ควรมีการบันทึกข้อมูล การเจ็บป่วยและ/หรือการเกิดอุบัติเหตุ โดยรวบรวมรายละเอียดทุกขนาดของระดับ ความรุนแรง โดยให้ทำการบันทึกรายละเอียด ที่เกี่ยวข้องให้มากที่สุด นอกจากนี้ควรทำการ สอบสวนถึงสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุและ การกระทำต่างๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงการเกิด อุบัติเหตุเพื่อนำมาแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น และป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ ในรูปแบบเดิมอีก	- การเกิดอุบัติเหตุ	☆	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	☆	ทุกครั้งที่เกิด อุบัติเหตุหรือ เจ็บป่วย

หมายเหตุ: ☆ แผนการติดตามตรวจวัดตามมาตรการฯ ✓ ดำเนินการตรวจวัด